

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
 Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
 minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Hadi törvények.

(Utolsó közlömény.)

Irtó: K. Nagy Sándor, kir. ítélőtáblabíró.

A hadi szolgáltatásokról az 1912: LXVIII. t.-cz. intézkedik.

Tagadhatatlanul nagyon súlyosan nehezedik ez a polgárokra; azonban nagyobb érdeket szolgál, mint egyeseknek az érdeke, mert a haza megvédésére irányul.

Pedig már a régi rómaiak is azt hirdették: „salus rei publicae: suprema lex esto”, vagyis az állam (köz-társaság) jóléte legyen a legfőbb törvény.

Nálunk sem lehet az országnak egyetlenegy józan és okos gondolkozásu, a jövőbe látó polgára sem olyan, a ki meg nem értene, hogy a hadiszolgáltatásokról szóló törvény megtartása mindenkinek szent kötelessége.

Különbön is ez a törvény csak arra az esetre szól, ha mozgósítás esetén a fegyveres erő szükségletei a rendes úton, vagyis a béke idején alkalmazott módokat szerint idejekorán nem, vagy csak aránytalanul nagyobb költséggel volnának kielégíthetők.

És ez a hadiszolgáltatásokról szóló törvény annál közelebbről illeti a csendőrséget, mert ki van mondva, hogy a hadiszolgáltatásokat a csendőrségnek, a fegyveres erőhöz csatlakozó pénzügyőrségnek és állami erdészeti személyzetnek, továbbá a fegyveres erőt követő egyéb polgári személyeknek és a hadifoglyoknak, végül valamely szövetséges állam fegyveres erejének szükségleteire is igénybe lehet venni.

A hadi szolgáltatásokért megfelelő megtérítés jár.

A hadi célokra szükséges személyes szolgálatok teljesítésére minden munkaképes, a férfinomhoz tartozó polgári egyén kötelezhető, a ki életének 50-ik évét be nem töltötte. És pedig a fiatalabbak az idősebbek előtt a lehetőség szerint oly egyének veendőik igénybe, a kik rendes foglalkozásuknál fogva az illető munkák elvégzésére alkalmasok.

De kivételt képeznek a ilyen szolgálatokra nem kényszeríthetők: a) a szellemileg vagy testileg alkalmatlanok, b) köztisztviselők, c) lelkészek.

A tartózkodási községen kívül hosszabbban tartó munkák és szolgálatok teljesítése alól mentesek: 1. önálló mezői gazdák, gyár- és ipartelepek birtokosai, 2. a

kik különös tekintethe vételt érdemlő családi viszonyaiknál fogva, családtagjaik életfenntartásának veszélyeztetése nélkül nem maradhatnak távol,

A személyes szolgálatokért megtérítés és kárpótlás jár a szolgálat ideje alatt megbetegedett egyénnek a katonai egészségügyi intézetben való ingyenes gyógykezelésre van igénye; sőt bizonyos körülmények között saját vagy bátramaradottjaik részére ellátást is kapnak.

Az ilyen polgári személyek a személyes szolgáltatások teljesítése idejében katonai büntetőbiráskodás és katonai fegyelem alatt állanak.

Az anyagi szolgáltatások a következők.

Minden fogatos jármű, vagy személy, illetőleg teherszállításra alkalmas állat birtokosa kötelezhető, hogy azt megfelelően felszerelve, fuvarozásra, illetőleg teherhordásra átengedje. Ha a birtokos másként személyes szolgálatra kötelezhető, tartozik a fuvarozást személyesen teljesíteni, vagy maga helyett mászt állítani. Ellen esetben a község rendeli ki a fuvarost (állatvezetőt).

A közúti szállításra alkalmas gépi jármű birtokosa kötelezhető, hogy járművét annak vezetőjével együtt a fegyveres erő céljaira átengedje. Hasonló rendelkezés alá esnek a vízi és légi járművek birtokosai is. Nagyon természetes, hogy a szabályok alól is vannak kivételek.

Hírszolgálatra alkalmas állatokat, különösen galambokat be lehet vonni.

A magántulajdonban levő út és közlekedési célokat szolgáló műtárgy térítés nélkül szabadon használható.

Vasutak, táviratok, távbeszélők személyzetükkel és felszerelésükkel együtt igénybe vehetők, vagy üzemük be- szüntethetők.

Minden ingatlan birtokosa köteles a birtokában levő ingatlanokat hadi célokra átengedni, melyet hasonló állapotban kapnak vissza. Az épületeket is szabad rendelkezésre kell bocsátani.

Élelmiszerek adására is kötelezhető a háztartással bíró lakosok. Azonban kenyér- és tejállatok átengedése csak kivételesen követelhető. Az élelmiszerekért megtérítés jár.

Takaromány szolgáltatására is kötelezhetőek azok, a kiknek takarmány van birtokukban. A takarmány kaszálása és gyűjtése, valamint szállítása a községtől követelhető. Az állatállomány részére legelőket is lehet igénybe venni.

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER I.

és a kir. udvari és hadsereg szállítója, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyár: Öntőház utca 8. — Régi hangszerek javítása, vétele és becserélése. — Árjegyzék minden hangszerrel külön küldetik.

A megbetegedett személyeket, a beteg, de ragálymentes állatokat kötelesek ápolás végett átvenni. A községek arra is kötelezettek, hogy meglevő kórházaitak rendelkezésre bocsássák s vagy szükségkórházakat állítsanak, melynek berendezéséről, fenntartásáról, a betegek számára szükséges élelmiszerekről, italokról, orvosi és kórházi szerekről, a felügyelő- és ápolószemélyzet számára szükséges élelmiszerekről, a tüzelő- és világító anyagokról szintén a községek tartoznak gondoskodni.

A községek kötelesek a katonai közigazgatás által gondozás céljából átadott javakat átvenni és gondozni.

A honvédelmi miniszter állapítja meg, hogy mily terjedelemben, mikor és hol áll be a hadiszolgáltatások teljesítésének kötelezettsége. Azokban sürgős esetekben a katonai parancsnokságok közvetlenül is intézkedhetnek.

A községek a hadiszolgáltatásokat akár az arra kötelezettek által, akár felfogadott vállalkozókkal teljesíthetik.

A közigazgatási hatóságok és községi elöljáróságok vonakodás vagy mulasztás esetében a hadiszolgáltatásokat kényszereszközök alkalmazásával is teljesíthetik.

Azonban a törvény már előre gondoskodik a visszaélések megakadályozásáról, midőn kimondja, hogy a kötelezettségek tekintetében vitás esetekben, vagy panasz esetében a közigazgatási hatóságokhoz, legfelső fokban a honvédelmi miniszterhez lehet fordulni. De a felelősséget halasztó hatálya nincs s épen azért a megbízásokat felelősségek esetében is teljesíteni kell.

A szolgáltatásokért járó megtérítéshez, vagy a szenvedett károkért való igényt hat hónap alatt kell bejelenteni az illető községi elöljáróságnál, attól a naptól számítva, a melyen a hadiszolgáltatások iránti kötelezettség megszűnése közhírré tétetett.

Minden a hadiszolgáltatásokra vonatkozó beadványok, mellékletek, jegyzőkönyvek és egyéb okmányok bélyeg- és illetékmentesek.

Az ismertetés befejezése előtt hadd emlékezzem meg meg itt az 1912: LXVIII. t.-oz. egynémely intézkedéséről, mely a lovak és járművek szolgáltatásáról szól.

Mozgósítás esetében ugyanis a közigazgatási hatóság felhívására tartoznak a lóbirtokeosok lovaikat a meglevő hozsartartozó málbásállatfelszereléssel együtt a fegyveres erő, vagy valamelyik része mozgósításának, úgyszintén a hadiállományra való kiegészítésének céljaira — kárpótlás mellett — az államnak tulajdonába átengedni, mely kötelezettség addig tart, míg a fegyveres erő, vagy valamelyik része hadiállományban van. Azonban kivételt képeznek, többek között, a csendőrséghez tartozóknak szolgálatuk teljesítéséhez szükséges lovak, továbbá a négy éven elüli lovak stb.

A lovak kiválogatására, illetőleg osztályozására lóállítási járások és lóosztályozó bizottságok szervezetnek és a besorozott lovak nyilvántartásba vétetnek.

A szükséges állítási eszközök számát a honvédelmi

és belügyi miniszter közösen állapítják meg s lehetőleg egyenlően vetik ki az illető járásokra (városokra), a főszoigabiro pedig a községekre.

Ime! nagyjából ezek a hadi törvények, melyeknek ismerete mellett sok polgár ajkán megzendül a régi zsoltár: „Légyen te kőfalaidban csendesség és jó békeesség!”

A csendőr-altiszt magánéletének ismertetése.

(A csendőr-altiszt szolgálata és magánélete című műből.)

Írta: Preszty Lőränd csendőrfőhadnagy.

A baráti viszony szükségessége.

Akkor, a midőn a társaság megválogatásáról írok, nem mellőzhetem, hogy az altisztek figyelmét fel ne hívjam arra, hogy barátjaikat is gondosan válogassák meg, vagyis inkább gondosan válogassák azt meg, hogy kit tartanak és kit fogadnak barátjukká.

Arra kell törekedni, hogy mindig hozzánk hasonló gondolkodásmódu és természetű, velünk egyformán érző embert tüntessünk ki azzal, hogy teljes bizalommal és szeretettel vegyük körül.

A kölcsönös tisztelés és a kölcsönös teljes bizalom az, a mi barátság előfeltételét képezi.

Itt jónak tartom megjegyezni, hogy a bajtárs és a barát fogalma nem ugyanaz. Bajtársak azok, kik velünk egy élethivatást betöltve, velünk egyenlő jogokkal és egyenlő kötelezettségekkel bírnak. Ezek lehetnek nekünk rokonzenévosek és kedvesek, de a barátság, ez már nemesebb és bensőbb viszonyt jelent egy másik embertársunkkal vagy akár bajtársunkkal és a baráthoz való teljes bizalom és tartózkodás nélküli ragaszkodásban fekszik a barátság varázsa és nagy értéke. Egy jeles katonai munkában olvastam ezt és ugyanabban azt is, hogy a barátság minden áldozatra képes, hogy önzetlen, hogy öröme és boldogsága a barát öröme és boldogsága; és annyira nemesait, hogy mélységében csak egy érzelem mulja felül, az az anyai szeretet érzése.

Ezt azért idéztem itt szóról-szóra, hogy az altisztek lássák és gondolkozzanak a feletti, hogy mit jelent a barát igazi fogalma s hogy kit tüntessenek ki azzal, hogy barátjukká fogadjanak.

Embirtársainkban a teremő Isten művét találhatjuk fel és szerethetjük.

A baráti szeretet önfeláldozó és odaadó, minden dísz és czifraság nélkül való, érdeknélküli vonzódás embertársaink iránt.

Erre a szeretetre épen a mai önző korban minden ember lelkiének szüksége van; a szeretet hiányával csak nyomorékai lehetünk az életnek. A forrasu ott van, a hol feltaláljuk embertársaink valamelyikében a hozzánk hasonló egyéniséget, kihez hű és igaz, őszinte és tartós,

Ha fáj a feje ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmarkosabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapbató minden gyógytárban. Készíté Beretvás Tamás gyógyvisszérész Kispeszen. Orvosok által ajánlja. Három dobozról ingy. postai szállítás.

A soproni új múzeum, melyet október 5-én nyitottak meg.

maradandó és bensőségteljes vonzalommal tudunk ragaszkodni.

Egy jó barát nagy kincs, nagy érték számunkra. Egy jó barátira mindig szívvesen hallgatunk, okos, jó szavára mindig örömmel hallunk, kérésére és rábeszélésére készséggel reagálunk, mert meg vagyunk győződve az ő becsületes jóakarataról és jó szándékairól.

Tehát nem az ügynevezett cimborák, pajtások stb. barátsága, hanem az értékes barát megszerzésén kell fáradozni és ha ilyenre bakkamunk, azt meg is kell becsülni.

Társalgás nőikkel.

Műveit, jó családból való és tisztességes nőikkel való társalkodás feltétlenül szükséges, szinte életszükséglet minden férfi számára, mert valóságos forrása a művelődésnek és előmozdítója a lelki finomodásnak.

A női nem hivatása az emberi életben olyan szép, annyira fenséges, hogy a legteljesebb tiszteletre és gyöngédségre érdemess. Hü őrzőangyalai, hü társai a férfiaknak, kiknek oldalán hivatva vannak azokkal megosztani az élet minden örömet és boldogságát, de békétlenül viselni annak súlyát is.

A nők világa a vallás, az erény, a család boldogítása és a gyermeknevelés. Egi hivatás, a melyet ha egy nő igazán betölt, méltó arra, hogy az egész férfinem eszményi magaslataira emelje és tisztelettel bódoljon neki.

A nők természeti rendeltetése az anyaság és a gyermeknevelés; igazi otthona, munkálkodásának igazi tere: a család.

Az igazi nő annak szenteli egész életét, szellemének és szívének minden gazdagságát. A jó családnak a lelke az anya, a nő.

Miután pedig a jó családok alkotják a jó és az erős államot, elmondhatjuk, hogy Isten után a nők, az anyák kezében van létve az emberiség és az államnak sorsa és boldogsága. Egy állam erőteljes életének fenntartására nem elég az, ha van közszabadság, adatkak népjogok, van kultúra, van művészet stb. stb., hanem kell, hogy feltétlenül őriztessenek a családi szentélyek, valóságos szentélyeknek tartassanak azok, mert ha az államnak a családi életben rejlő gyökerei kiszáradnak, elpusztul a gyökerek kiszáradása után maga az állam is.

Ha a nőkre gondolunk, ilyen magas szempontból kell tekinteni őket és nem csak szolgáknak, a férfinem gyönyörűségére teremtett tárgyakkak, hűbűs vágyaink hitvány jelszavainak tartani, hanem mindazok létszükségésében a magunk és gyermekeink édes anyját kell tisztelni.

Az idővel idővel a romlott nők száma nagyon megsaporodott, és mi az erkölcsök zűllésének szomorú bizonyítéka. Az erkölcstelenesség egész az izléstelenesség és az emelítők undorig súlyos, elhasadott. A könnyelmű nők megsokasodtak. A nők javarésze átlépte a nőies-

ség határát, beszennyezte azt a tiszteletet, a melylyel a férfinemnek velük szemben viseltetniek kell; eldobták maguktól a legszentebb és legtisztább hatalmat: a szeretetet és gyönyörrel estek bele a szeretékezés mocskába. Eldobták maguktól szelidségüket, szívóságukat és női méltóságukat aldozattal dobták oda erkölcstelenségüknek.

A sítár való ezt igazolja és ennek előidézésében jeleltekény szerepe van a férfinemnek is és a jelen század nyögi is ennek átkait.

De bár sokat romlottak e tere az erkölcsök, nem lehet és nem is szabad állítani azt, hogy az igazi erkölcsös nők, a tisztességes családok kipusztultak volna. Igeme, megvannak azok, élnek azok, esak hogy nem szerepelnek a nagy nyilvánosság előtt, hanem elvonultan élnek a világ zajától és nem abban, hanem a bekecsaládi otthonban élnek le életüket.

Ilyen családokból kerülnek ki az igazi, a tiszta lelkű és tiszta erkölcsű, a szerény, a szende, a kedves, a gyöngéd lelkületű, az alázatos és az istenfélő nők, a kiknek társasága felüdítőleg hat a férfiakra és a kik képesek megnevelíteni a férfiakat és megtanítani minden jóra es minden eszményire.

Keresse a csendőr-áltást az ilyen nők társaságát! Viselkedjék azokkal szemben a legteljesebb finomsággal, előzetbnyességgel és gyöngédséggel!

Gondoljamak arra, hogy hírbe sekkít ne hozzanak és a gyakori találkozás csak akkor keresendő, ha egy leányval, elvált vagy özvegy asszonnyal komoly házassági tervei vannak.

Férjes nőikkel való bensőbb jellegű viszonytól óva intek minden áltistat. Az ő komoly állásával, lovagias érzüleletével semmiképpen sem egyeztethető össze az ily aljas viszony, a mi különben sok aszerencsétlenségnek lett már okozója.

Kétas hírű nőktől való óvakodást sem ajánlhatom eléggé. Az ilyen viszony testi és lelki eldurvuláshoz vezet és képes kipusztítani az emberokból minden nemes érzelmek.

És itt egy kis kitérést teszek. Egyes emberek különök kedvteliséssel szórakoznak azzal, hogy trágársággal finzereszik beszédeiket és sokszor körülírással, sokszor a nélkül szokkos és aljas beszédben tetszelagnak, bizonyoságtat adva ozzal laza erkölcsei felfogásuknak, elámulva ezzel alacsony műveltségüket és hiányos neveltségüket.

Mások ismét kapra kapnak minden érzeki ingereket keltő olvasmányokon és képeken, melyekben főszerepe az izgató, érzeki dolgok és eseményeknek van; azokat hujják, élvezik, szinte dödölgetik, mint ha dicsőségre valának az ilyen eszmőrt és undort keltő „modern” termékek olvasása vagy szemlélese. Pedig, különösen a könnyen megszedithető elemnél nemcsak a jólétben, hanem azok egészességében is, az ilyen dolgokunk telve-

BUTOR

Magyarországi v. részletbiztosítók tegyük jóságos árak
CHALNTRÉD ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TEREZ-KÖRÜT 8. SZ.
 Képes árjegysékek ingyen. : : Telefon 69-54.

BUTOR

Patricziusok régi sírelmékel a soproni új muzeum udvarán

zete nagy károkat idézhet elő, megmérgezheti azok lelki és testi épségét is.

A család és a társadalom alapjait bontogató, azok jövőjét veszélyeztető ilyen fajta törekvések és jelenségekkel szemben minden jóérzésű és egészséges érzékű embernek tiltakozni kell. Testületünknel különösen az előljáróknak, a feljebbvalóknak és az idősebb bajtársaknak áll módjában, a könnyen vezethető fiatalabb bajtársakat, a hiányos neveltségüknél fogva könnyen megfélemezhető alárendeltakat és alantosokat, teljes erővel megvédeni ezek átkos utóhatásával szemben.

A mint látni kell szoktatni embertársainkat a kétértelmű, a vaskos tréfákkal vagyített mókázások, trágár káromkodásokról, ópen úgy meg kell védeni a korunk azon törekvéseivel szemben is, a melyek arra vannak irányozva, hogy igen sokszor anyagi és üzleti érdekekből, megrontsák az emberek idegzetét, eltévelyedésben tartásuk és kiirtsák lelkéből a szép és nemes iránti tisztelgetet és minden törekvést.

A természet a férfi életéhez köti a nő életét és egyesíti azt egy magasra célra: a fajfenntartásra.

Teljesítse minden férfi nemes kötelességét! Legyenek derék, tisztességes és erkölcsös emberek! Legyenek utalmazói és védelmezői a gyenge és törékony női nemnek, és ne rontsák haromi fajtalanúságukkal, ne tegyék tönkre romlott érzékiségükkel azt az amugy is annyira gyengülő magyar fajt, magyar nemzetet!

A családi és nemi élet.

Az ember társas életét — mint már említettem is — a család képezi. Az ember megszületése után azonnal a családi élet szeretetteljes levegőjébe kerül és annak melengető, szeretetteljes körében rakja le egész jövő életének első alapjait.

Itt a szülők melengető szeretetén tanulja meg a gyermek embertársait, Istent és az emberiséget szeretni. Boldog, ki gyermekkorát a szeretet édes köteléke által egy egészséges szűzött család körében töltheti! Boldog, ha később is ily körhöz tartozni szerencsés! Itt van tulajdonképeni színhelye az ember életének, mert csak itt él önmagának, míg kivüle inkább másoknak él. Legérzékenyebb fájdalmaknak és szenvedéseknek, de legtisztább, legédesebb örömeinek is forrása a családi élet; gyötrelmesek ugyan olykor-olykor, de legédesebbek is a torhek, melyeket vállainkra rak. Ez előképezdése minden emberi egyesületnek, a közságnak és államnak, a jogok és kötelességek gyakorlásának. Megszámlálvák napjai az ily nemzetnek, mely idegenkedik a családi élettől, vagy melynek családi romlottak.

Így olvasson e gyönyörű szavakat Lubrich Ágost egyetemi tanár „Neveléstudomány” című művében és idézzem azért, hogy az alisztek elé rajzoljam fontosságát a családi élet alapításának.

Az egészséges és szép családi élet minden földi boldogságot magában rejt. Megmenti az embert az élet viharai ellen és a legjobb gyűjtőhelye az erkölcsös életnek.

Nem céltalanul bolyongunk az életben, van egy menedék, a hol megpihenhetünk, a hol szeretetre találhatunk, a hol feltalálhatjuk — egy derék, önfeláldozó és jó feleség mellett — azt a boldogságot, mely a földön az ember számára csak nyújtva van.

Azért írja Felméry Lajos egyetemi tanár „A neveléstudomány kézikönyve” című művében azt, hogy „ha az ókori görög és római ember eszménye az állam volt, a családját, házi szokásait, nevelését és erkölcsait a nyilvános élettől tette függővé: az új- vagy jelenkori ember a családot tekintheti a rohamos haladás és a tudomány szkeptizizmusa közepett boldogsága legtermészetesebb forrásának. A családi kör erkölcsiségünknek az iskolája, testi és szellemi életünk megújulásának a veteményes kertje, a hol gyermekeinknek élünk a a belőlük sugárzó életben magunk megsokszorosodásunk, a azáltal, hogy az ifju nemzedék létünket a térben és az időben tovább folytatja, már a földön részeseülünk a halhatatlansághoz.”

A nőstülés, a családalapítás nemcsak emberi szempontból szükséglet, de állami szempontból is kívánatos, azért azok számára, kiknek a mód megadott ahhoz, hogy családot alapítsanak, azt tenni kötelesség és azt tenni el ne mulasztassák.

Testületünknel a nőstülés igaz, hogy korlátozva van, de azt meg is lehet érteni, mert hiszen a kincstár részéről anyagi áldozatba kerül. Szolgálati szempontból sem volna előnyös, ha a nők száma túlsok lenne, azért az összes létszám csak egy meghatározott %-a lehet nő. Ebbé a százalékba a jól minősített, a jól használható altisztek és csendőrök esnek, kiket a családalapítás lehetőségével és boldogságával az előljárók jutalmazni kívánnak.

A családalapításnál nagy körültekintéssel kell eljárni. Nem kell szem elől téveszteni a következőket:

Legyen a család, a melyből az altiszt feleséget keres, kifogástalan jóhírnevű, erkölcsös, dolgos, egyszerű és vallásos érzésű.

Legyen a leendő anyja szerény, háziass, kevésségnyű, széplőtlen, tisztu erkölcsű, jól nevelt leány, a ki a faluheliok előtt abszolút becsülésnek örvend.

Legyen a család rendezett anyagi viszonyu, vagyis éljön az apa olyan anyagi viszonyok között, hogy a leányának olyan tőkét, mely az altiszt jóvedelméhez téve a leendő házaspár részére megélhetést nyújt, biztosíthasson.

Ezek a fő követelmények.

Különbben mindig az altiszt szerény anyagi viszonyait kell kiindulópontul venni. Ha egy nagyzo, a pénz

Valódi tajtékpipák, szipkák

Valamint az összes dohányzó-észközök legjobb minőségű és legolcsóbban kapjuk

SCHWARTZ FÜLÖP UTÓDÁNÁL,

Szegedon, Károly-utca 6. — Alapítotott 1868-ban.

Csendőrség részére előnyös részletfizetéssel kedvezmény! Kívánatra képes ábrák készítésével

Sopronmegyei magyar parasztszoba.

A soproni új múzeum. — Sopronmegyei német parasztszoba.

értékét nem ismerő, magát az altiszt szerény társadalmi állásába beleélni nem tudó nőt vesz el, ki eltekintve attól, hogy rendszerint parasztsorból való, otthon a szülői háznál a szegénység kenyerét ette és így egyszerű viszonyok között élt és kellene, hogy akkor, amikor az altiszt felesége lett, ne tartsa magát többnek, mint a mi. — az ilyen nő öltözködésében határt nem ismer, még az előkelő születésű és állású nőkkel is versenyezni akar, ezt anyagi viszonyai természetesen nem engedik és kész a házastársak között a perpatvar, fel van durva a családi béke és lassankint megörlődik a családi élet fájának gyökere.

Sok ember a maga szerencsétlenségére mindig az ilyen nagyzó nő közül vesz maga melle feleséget, tönkre téve a maga és leszármazói boldogságát.

Sok altiszt idősebb kora dacára fiatal leányt vesz el és az óriási, sokszor 15—20 évi korkülönbséget sem veszi figyelembe, a mi pedig már a rendes nemi élet szempontjából sem mondható helyes eljárásnak.

Nagyon sok altisztet tesz tönkre a rossz házasság. Kizökkenti a rendes kerékvágásból, szolgálati teendőinek rendes végzéséből; megingatja anyagi helyzetét; meghurcolja becsületét és beszennyezi a nevét; reá-kényszeríti arra, hogy elhagyja állását és nekiviszi egy bizonytalan jövőnek.

Ez ellen úgy védekezhet az altiszt, ha jól meggondolja mielőtt erte a komoly lépésre határozná el magát, hogy mit tesz; mérlegeli a fennálló viszonyokat: előzetesen kikéri öregebb bajtársainak vagy előjáróinak véleményét és tanácsát. Előre nem kell beígérni semmit, fogadalmat nem szabad tenni, hanem mindig megmaradni a várakozási állásponton. Ezt egy katonagyéntől senki nem veheti rossz néven, különösen ha tudja, hogy megállapítások s csak az azután adandó felsőbb engedély mellett köthető meg a házasság.

*

A nemi életről külön megemlékezni azért tartom szükségesnek, mert akármennyit halad is az emberiség, egész életét a nemi ösztön dönti el. Nem más ez, mint egy erős, hatalmas szenvedély, más oldalról egy kedves, boldogító érzés, melyet a férfi a nő s a nő a férfi iránt érez. Egyformán uralja a nemi ösztön úgy a gazdag, hatalmas, mint az egyszerű szegény embert. Nincs sem ranghoz, sem állásához, sem származáshoz, sem műveltséghez kötve. Csendes, nyugodt érzés, ha vágyait kielégítheti, ha célját elérheti; de nem ismer korlátot, ellenállást, ha fékevesztett indulatában ellenkezésre talál. Van célja, sőt van feladata is, a mely pedig nem más, mint az emberiség fenntartása és pedig a házasság keretén belül. Innen van az, hogy ezen jogintézménynek (a házasságnak) olyan mérbátlenül nagy fontossága

és szerepe jutott a népek és az államok életében. Ezt legfőnyesebben a történelem igazolja.

Míg a férfi — épen a nemi ösztön hatása alatt — nem csupán a szépséget s a külső bájokat keresi a nőben, hanem az életársat látja benne, kiből a gyengét, a szeretetreméltót s az oltalmára bízott védtelent tekinti és tiszteli; viszont a nő a férfiban oltalmazóját látja. Kinek oldala mellett örömmel és békével tölti be a családi tűzhelyet, addig az erkölcsök lazulásától félni nem kell, a társadalmi élet veszélynek kitelve nincsen. De ha a férfi a kéj és az érzelmi gyönyöröknek lesz a rabja, ha csupán ezek tárgyául tekinti a nőt, akkor szétmállik a családi élet, ezzel megbomlik az egészséges társadalmi élet és veszélyeztetve lesz az állam egyik legfontosabb érdeke, a házasság jogintézményének épségbentartása, különösen akkor, ha a nő sem képes ösztönein uralkodni.

Ilyenkor születnek meg azok a bűnök, a melyeknek melegágya a nemi ösztön, mely a vad természet ösforrásából fakad. Ennek lázában meg a legbecsületesebb, legjózanabb és legokosabb emberek is megbomlanak, valósággal beszámíthatatlan állapotba jutnak, igen sokszor aljasságra, lünre vetemednek.

Az emberiség történetének minden korszaka igazolja, hogy az emberiség a maga egészében folyton magasabbra tört és a művelődés mind magasabb fokára tényleg el is jutott, ezzel kapcsolatosan az államok életében a nyugodt fejlődés, a gazdasági megerősödés stb. mindig biztos uton haladt akkor, a midőn az emberek lelkéből a szilárd erkölcsi alap nem hiányzott; vagyis magasabb és fejlettebb életet élnek az államok akkor, a midőn az erkölcsök sértetlensége és tisztasága a házasság intézményében jobban biztosítva van, a midőn a családi élet szépsége és szeplőtlensége féltékenyebben őriztetik s a midőn a nők a szerelemben nem lealáztatnak és meggyaláztatnak, hanem felemeltetnek, szóval minden férfi a maga nemes ideálját becsüli meg a nőben.

Ezzel szemben erkölcsi sülyedés, az államok életében gazdasági, hitéleti, művelődési stb. tekintetekben visszaesés mutatkozott és mutatkozik mindig, a midőn az emberi állat állatemberré fajul, a midőn abban leli gyönyörét a megromlott idegzetű ember, hogy térdig gúzol az érzelmi gyönyörökben; a nőben sem keresi elele nemesebb felét, hanem az állat látja az állatot.

A nemi élet terén, nehogy ebbe a végletbe ossék az ember, bölcs mértékletességre van szükség. A kicsapongások csak a sir felé visznek bennünket előbb mint kellene.

Jóllehet a férfi élete össze van forrva az asszonyéval, férfi asszony nélkül el nem lehet, ebből nem következik, hogy nemi életét minden férfi ne tudja úgy beosztani, hogy azzal sem erkölcsi, sem állami törvényt

Fontos tudni,

hogy kitűnő házi- és sárgaság, kólika, epék, epégörös, fel-fúvódás, szélkrekedés, fejfájás, májfájás esetében a

Gyarmati - féle Universal Balsam.

12 üveg ára 5 korona, bérmentes a kifizetés. Egy üveg próbára egy koronáért kapható, ha a pénzt előre beküldi. — Irjon még ma **GYARMATI EMIL GYÓGYSZERÉSZNEK BAJA 121. SZ.**

ne sértsen, hogy ne legyen kéjencz, ne taposson lábbal minden szemérmet és tisztességet és ne rugjon fel minden társadalmi előítéletet.

A bestiális nemi indulatok felszabadulása az aljasságnak bőséges forrását teremti meg, sok szépen indult életet pusztított már el, juttatott kórházba, börtönbe vagy a sirba.

Az altisztek figyelmébe ajánlom azt, hogy éljenek egészséges nemi életet. Legyenek óvatosak, előrelátók, körültekintők és tapintatosak. Ne keressék a botrányokat és ne szolgáltatassanak okot a megszólásokra és megbotránkozásokra.

Az egészséges nemi életre szükség van, különben az ember könnyen válik magába zárkózottá és mogorvává. A rendes nemi élet élésének is megvan a maga útja és módja, mely semmiféle törvényt nem sért, de óvakodni kell minden könnyelműségtől. erre oktat mindenkit a sok elrettönt élő példa.

A házasság szentségét, a családi tűzhely szentélyét minden altiszt tisztelettel vegye körül és a mennyre meg kell hogy becsülje azt házasság ember korában, épen úgy a nőtlen emberek is mutassák meg azt, hogy van értékük az iránt, hogy fel tudják fogni annak magasrétűs rendeltetését és szükségességét. (Vége köv.)

ÁLTALÁNOS ISMERE' TEK.

Ujságok a régi Rómában.

Tudvalvó, hogy a régi rómaiaknál a főpap, a Pontifex Maximus, a fontosabb napi eseményeket összegyűjtötte, táblára íratta s a táblát hivatalos helyisége falára kiakasztotta, hogy a közönség olvashassa. Csakhamar akadtak azután vállalkozó szellemek, kik a tábla híreit lemásolták s az így megszerkesztett ujságokat egyrészt olyanoknak árusították, a kik nem akartak a főpap táblája körül tolongani, másrészt azoknak, kik távol vidéken laktak. Később a főpapok fölthagyták a táblák kifüggesztésével, de a szerkesztők annál buzgóbban hajsolták a bireket s mivel olyan híreket is közöltek, melyek a főpap tábláira sohasem kerültek volna, érdekesebbek és kapósabbak lettek.

Efféle ujságokból már a Krisztus előtti 168. évből is fennmaradt néhány szám:

Márczius 29. Villámlott, dörgött és délután a villám leütött egy tölgyfába a Velia tetején. — Az alsó Jánusz melletti csapásokban verekedés volt s a Sisakos Medve korcsmárosát keményen elverték. — Ticinius plebejus edilis megbírságot a mészárosokat, mert vizsgálatlan húst árultak. A bírságpénzből szentélyt építenek Lavornának Tellusz temploma mellett.

Márczius 30. Vujben köcső esett. — Posztumiusz néptribün viadort küldött a konzulra, mivel nem akarta a kellő időben összehívni a szenátust; Decimusz néptribün azonban közbenjárásával elsimította a dolgot. — Amfidiusz a Cimber Parsz váltóüzlet tulajdonosa sok adósság hátrahagyásával megszökött, de megcsípték s Balbusz pretor elé állították. Itt azonban kitűnt, hogy a rábízott idegen pénzben nem esett bíány; azért csak arra kényszerítették, hogy mindenkinek fizesse vissza a sajátját.

Márczius 31. A latin ünnepet az albai hegyen áldo-

zatokkal megülték; hűskiosztás is volt. — A Celiolszon tűz támadt, két ház egészen négy részben leégett. — Nerva legátus elfogta Demifon kalózkapitányt és keresztre feszítette. — A várban kitűzték a vörös zászlót és a konzulok föleskették az ifjúságot a Mars-mezőn.

Április 1. Paulusz konzul és Oktáviusz prétor hadi felszerelésben elhagyva a várost, Macedóniába indultak. Roppant nagy sokaság kísérte őket; óriás láрма volt az egész Szakra Vián; fölzavarták az egész szomszédságot. — Eltemették Marciát, Szextusz leányát; több volt a nép, mint a gyászoló kíséret. — Szaproniusz főpap, kihirdette a Megaleziákat.

Április 2. Bakiusz prétor a főpap javaslatára szent tavaszt fogad. — Az etóliai követeknek kiadták a szokásos ajándékok, huszezer aszt; kíséreik felényit kaptak. — Aszbacziusz elutazott Szičiliába a tartományába. — A. és Sz. Metellusz, Marcia fia, anyjuk temetése alkalmával színelőadással egybekötött tort rendeztek a nép számára. — A kartágói hajók az adóval a kikötőbe érkeztek.

A Krisztus előtt 62-ik évből már valamivel bővebb ujságpéldányok maradtak fenn:

Augusztus 11. Murena korán reggel az állam házi isteneinek áldozatot mutatott be Kasztor templomában, azután a szenátus a Pompeiusz kuriában ülést tartott. — Szylvanusz, Kornificiusz előtt védelmezte a laviniumi Rosciuszt, kit erőszakossággal vádolt L. Torkvátusz. A vádlottat negyven szavazattal husz ellen fölmentették. — Kladiusz munkásai és Anniusz szolgálói közt verekedés volt a Szakra Vián. — A szenátus határozatot hozott, hogy az állami bérlőkre és adószedőkre rótt bírság ne szálljon át örököseikre. — Dél tájban villámlás és dörgés volt s a villám az Argiletum tetején egy tölgyfába ütött.

Augusztus 28. Tulliusz a vádló Torkvátusz ellen Szulla védője volt az összeesküvés ügyben. A vádlottat elítélték. — A városi prétor a napokban férjhez adta leányát s ennek következtében kihirdette, hogy nem fog törvénytkezni s a mara kitűzött tárgyalásokat öt nappal elhalasztja. — K. Cézár letéve a pretorságot. Hiszpániába ment. Hitelezői sokáig visszatartották. — Terciniusz pretornak törvényszéki ülés közben fia halálhírére jelentették, a mit azonban csak a méregkeveréssel vádolt Koponiusz barátai találtak ki, hogy a törvénykezést hátráltassák. Ijedten futott haza, de megtudván a valóságot, folytatta a tárgyalást. — A Fabiusz diadalivnél verekedés volt; Kurió csapatából két gladiátort megöltek.

Augusztus 29. Metella Pia vesztaszűz temetése megtörtént; az Auréliusz-út mellett ősei sírboltjában helyezték nyugalomra. — A ezenzorok Ajusz temploma tetőjavítását 25.000 szeptercziuszért kiadták. — Estefélé Hortenziusz beszédet tartott a cenzuráról és az allogrob háborúról. — Szergiusz bandájának maradványai zavargást kezdtek Etruriában. — A „három csárda” korcsmárosát az utczán részeg trákok megölték.

A korcsmai és utczai verekedések, mészárosok megbireágolása, középületek tatarozása, törvénykezés, temetés stb. mind beillenek a mai hírlapok keretébe. Annál inkább megváltozott az anyag feltalálásának módja. Az őslapok pár szóval jelentik csak, hogy Nerva egy kalózt keresztre feszített, hogy csataszerű verekedések voltak, hogy a konzulok háborúba indultak. Nincsenek részletek még a bűnügyeknél sem; nincs saját külön kiküldött tudósítók jelentése. Amfidiusz bankár szökésének analógiái is előfordulnak, de azzal a különbséggel, hogy manapság nincs olyan szökött bankár, ki a ráhízott összegüket el ne sikkasztotta volna.

KÉPEINKHEZ.

A soproni új muzeum.

Hazánk területe — mint a történelemből tudjuk — az ókori népvándorlásnak teljesen utjába esett. Ehhez képest gyakorta váltakozott a lakossága is. A keltákat, a kik történelmi ismereteink szerint legrégibb lakosai voltak Magyarország nagy részének, kiszorították a rómaiak, majd ezeknek kellett kibuzódnok a hős hunok előtt. A hunnemzetség elpusztulása után jöttek az avarok, a kiket, mintegy háromszáz év múltán, mi magyarok váltottunk fel s már több mint egyezer éve urai vagyunk ennek a régi birneve szerint tejjel-mézszel bővelkedő Kanaánnak.

Nagyon természetes, hogy az említett sok népfaj mindegyikének megmaradtak a nyomai hazánk területén, de e nyomok régebbjének nagy részét már csak a föld méhéből tudják napfényre hozni s az utódok elé állítani. Az így felfedezett, illetve előkerített épületteromokat írásban és képen-, az egyes népfajok által használt fegyvereket, kéziszközöket, ékszereket s egyéb tárgyakat pedig muzeumokba gyűjtve mutatják be ezzel foglalkozó utódaink az ez iránt érdeklődő késő utódoknak. Az utóbbi évtizedben a Muzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelősége és Tanácsa vette kezébe a felfedezett és előkerített ily régiségek és emlékművek rendezését és muzeumokba való összegyűjtését. Ez intézmény czéltudatos munkássága teremtette meg a jelen számunkban közölt képeken bemutatott soproni új muzeumot is, a melyet folyó hó 5-én nyitottak meg a közönség számára.

E muzeumnak csaknem minden tárgya e nagymultú város és megyéje területéről való. Sopron helyén ugyanis már a rómaiak egy rendezett kelta-telepet, kelta elnevezés szerint: Scarbant-ot találtak. Ezt elnevezték Scarbantianának és virágzó várossá fejlesztették. Későbbi időkben bol elpusztult, hol meg újra épült ez a város s az így történt változások a föld alá temettek oly sok régi tárgyat, a melyek, mint időközben napfényre hozott emlékek, ma már kulturtörténeti szempontból is különös becsértékkel bírnak.

A régi városnak számos ily kiváló emléke, mint terraszigilata edények, üvegpoharak, tálak, serlegek, borostyánkő diasztárgyak, faragott domborműves siremlékek, fegyverek s a Fertőből kiásott kőkori agyagedények stb. került bele ebbe az új m. zeumba. S ezekhez Sopron művészettörténetének a muzeumban szintén látható s történelmi jelleggel bíró építészeti, butorzati, szobrászati és festészeti műemlékeit is bozzásoroljuk, oly tárbázát találjuk az érdekes látnivalóknak, a mely nemcsak a város évszázadokon át történt kulturális fejlődését mutatja be életmű vonatkozásban, hanem az ókori népek életének sokoldulú mozzanatait is megismerteti velünk.

HIREK.

Adomány. A létesítendő csendőrségi internátus alapja javára, az alsósimándi urikaszinóban szeptember 14-én megtartott táncszünet rendező bizottsága, az ottani őrs utján kilencz koronát adományozott, mely összeggel az alap vagyona 30,417 korona 07 fillérre emelkedett.

Baleset. Huszár Ágoston badnagy szeptember 30-án a ruttkai őrsön ezéllővészetet tartott, mely alkalommal egy forgópisztolyból a henger hátsó részén levő ürön

egy elsült gyutacs kivágódott s a badnagy bal szemhéjába furódott s azon néhány nap alatt gyógyuló könnyű sérülést okozott.

Egy járőr megtámadtatása. Mészáros György csendőr és Gabrai János próbacsendőrből állott piskolti őrsbeli járőrt október 6-án este Érvasad községben, nyomozó szolgálat teljesítése közben, a kiderített bűncselekmény tettesei, Bibarcz János és Buzintán János ottani lakosok 12 társukkal kapákkal és vaslapátokkal felfegyverkezve megtámadták és Mészáros csendőrt bal arcán és bal hüvelyk ujján egy lapáttal könnyen megsebesítették. Mészáros csendőr támadói ellen egy lövést intézett s a lövedék Bibarcz Jánost — annak jobb vállán bebatolva s a testet a gerincz közelében elhagyva — súlyosan, de nem életveszélyesen megsebesítette.

Garázdálkodó tűzér. Jakab Mihály Dolnja-Tuzlán állomászó cs. és kir. 12. hegyi tűzrezredbeli tűzér, október 7-én a brassómezei Türkös községben, hol 10 napi szabadságát töltötte, dorbézolás közben Buda István bácsfalusi lakost oldalfegyverrel súlyosan megsebesítette. A duhajkodó tűzér az elfogására kivezényelt Marosán György csendőr és Salamon József próbacsendőrből állott türkösi őrsbeli járőrnek is ellenszegült s azt meg is támadta, minek következtében ellene Marosán csendőr szuonyt használt és halálosan megsebesítette.

KÜLÖNFÉLÉK

Választójog és az illinoisai asszonyok. Illinois észak-amerikai állam asszonyai most a legboldogabb asszonyok a világon: választójogot kaptak. Az illetékes hatóságok most nagyban folytatják a munkálatokat abban az irányban, hogy a már választóképes nőket politikai jogaik gyakorlására előkészítsék és pártok szerint organizálják. E pártalakulások természetesen nem mentek minden politikai harcztól, sőt e politikai agitációk igen érdekes táulságot is szolgáltatnak arra nézve, hogy mily jelentősége van a nők választójogának. A közlegő képviselőválasztásokra való tekintettel nagy apparátussal folynak a kortéskedések. Eddig még George Mc. Connel, az Illinois állambeli demokraták vezére érte el a legnagyobb sikereket a nők — mint szavazó individumok körül; a választónők legnagyobb része ugyanis demokrata párti. Igen jó fogása e pártvezetőségnek az, hogy minden faluban és városban, a hol csak női választók vannak, táncmulatságokat és hangversenyeket rendeznek, a melyre minden választónőt meghívna. A tánc és zene hatása mindenképen veszedelmes a nőkre nézve, pláne ba még egy politikai elvről van szó. Divat kreációk bemutatása, udvarlás stb. mind oly momentumok, a mikkel a nőismerő demokraták bódítani próbálnak s úglátézik, hogy bódítanak is. Mc. Connell, a demokrata kortések vezére egy new-yorki újságirónak a következőket mondotta e korszerű agitációról: «A választójogi reform életbeléptetése óta minden helységben minden béten bált rendezünk, a melyen megjelentetjük legjobb és legcsinosabb tánczosainkat. A bálon csak a mi pártunkhoz tartozó nők jelenhetnek meg. Hiszen csak politikai hitvallásról van szó, azt pedig az eddigi tapasztalat szerint minden asszony szívesen föláldozza a bálért. Ezt a rendszert állandósítani fogjuk s így reméljük, hogy a mi ügyünk örök időkre biztosítva lesz Illinoisz államban. Természetesen, hogy a tánc- és hangversenyestélyeket politikai meggyőző beszédekkel is fűszerezzük.» Szóval úglátézik, hogy Amerikában még a politikát is praktikusan úzik.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel helyegyet ne küldjenek.

G. örincstor. Névtelen levelekre nincs válaszuk.

D. esendőr. Ebben a kérdésben csak előljárói döntenek.

37. B. A hatóság felfogásától függ.

Törekvő. 1. Használhatja. 2. Mehet. 3. Altisztnak tekintethető. 4. Szabályozva nincs. Ha 30 napnál nagyobb a megszakítás, akkor elveszíti. 6. Közoktatásügyi miniszteri engedéllyel. 6. Sorsjegyeire később.

L. L. Ha egyes tisztek 10—12 rendjelt és érmet viselnek, elfér az ön 3—4 érme is. Sorsjegyeire később.

102030. 1. Nem egyforma. 2. Földművelésügyi miniszterhez; 1 kor. bélyeg. Bármelyik erdőgondnokságnál megtudhatja. 2. A kiadott táblázatokból kiolvashatja.

Nyárutó. Nézetünk szerint nem köteles.

Három rózsá. 1. Nincs igénye. 2. November 1.

Öreg zsandár. 1. Az okmányokat a szárnyparancsnokság csatolja a kérvényhez. 2. Bármelyik fegyverkereskedésben megkapja.

Kölesdi esendőr. Nem tudjuk.

K. B. 1. Nem számít be. A nyugdíj összegét megállapíthatja a kiadott táblázatokból. 2. Helyszüke miatt nem részletezhetjük. A legközelebbi tanfelügyelőségénél megtudhatja. 3. A városi rendőrségnél töltött idő nem számít be. 4—5. Lásd az 1. pont alatti választ. 6. A miniszter döntésétől függ.

Balaton. 1. Olvassa el az III. szab. 98. §-át; ezen §. a havi-dijasokra vonatkozólag is intézkedik.

377. 1. Nem tudunk róla semmit. 2. Ha férjji becsületét nem tudja megvédeni — mi nem segíthetünk.

Kiváncsi R. 1. Nem tudjuk elképzelni, hogy miért tenné? 2. Semmi esetre sem. 3. Nem kell. 4. Szolgálati ügy.

T. M. 1. A felesketés napja. 2. Fizetendő. Lásd: Postai szab. gyűjt. 3. rész 502. oldal 547. fejezet d) pont, továbbá 6. pont 4. b) alpont.

Daru H. Ha neje nem ott állomásozik, jár.

Vitakozók. A fegyverek nézetünk szerint adókötelesek.

109314. Méltánylást érdemlő körülmények feunforgása esetén a belügyminiszter megengedheti, hogy a külföldön tartózkodó nyugdíjas nyugdíját az itthon maradt hozzátartozói közül egy meghatalmazott személy vehesse fel, vagy pedig a pénzügyminiszter közvetítésével a nyugdíját a konzulátus pénztára útján igényjogosult kezeihez is kiutalványozhatja. Az engedély csak 3 évre szólhat. Életbenlétét minden nyugtán igazoltatni kell.

1872. 1964 korona nyugdíj és 320 kor. lakbérnyugdíj illetékes.

Örs Besztercebánya. Sorsjegyei nem nyertek.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1913. évi október hó 4-én, illetve 5-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával, kitünő szolgálataik elismerésül:

Fery Oszkár ezredesnek, a m. kir. VI. számú esendőrkerület parancsnokának, a III. osztályú vaskoronarendet díjmentesen, továbbá:

dr. Zandegiacomo-Marzer Kálmán alezredes-hadbírónak, a csendőrfelügyelőség igazságügyi előadójának, a Ferencz József-rend lovagkeresztjét legkegyelmesebben adományozni és legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy:

rományai lovag Czogler Gusztáv, a m. kir. honvédelmi miniszterium 16. osztályába beosztott főhadnagy; továbbá:

dr. Ujváry Géza százados-hadbírónak, a III. számú esendőrkerületi parancsnokságnál, a legfelsőbb megelégedés kifejezése tudtul adassék.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1913. évi szept. hó 19-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával kitünő szolgálataik elismerésül:

Tóth József II., m. kir. III. számú esendőrkerületbeli és

Miski Zsigmond, m. kir. IV. számú esendőrkerületbeli járásörmesternek, valamint

Lukács Tivadar, m. kir. VI. számú esendőrkerületbeli törzsörmesternek, a koronás ezüst érdemkeresztet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur által:

a m. kir. II. számú esendőrkerületi allományába tartozó:

Rómay Béla alezredes,

bobrovniki és felsődriethomai Lukácsy Béla és

Marschall Kálmán főhadnagyk.

Herold Ádám hadnagy; továbbá

Scherer Ede és

Kara Mihály járásörmosterek; kitünő szolgálataikért.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésére.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

résztvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 1.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekotése mellett helyeznek el intézetünknel, 0% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetétek után, melynek a betevő az 1. pontban jelzett 1. mc. adási időt ki nem köli, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire. Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, januáros kamattal együtt. Utalványok, intézmények és chequok beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Veszünk és adunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

A m. kir. VII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Bíró István csendőr ez. őrmester, egy rablógyilkosság tettesének 146 órán át tartott, fáradhatlan, körülbintó, igen lelkes és ügyes nyomozás során eszközölt kézrekerítésért.

Ideiglenes nyugállományba helyezettek:

1913 október hó 1-ével:

Kibédi Sándor, VII. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint "rokkant, népfelkelési fegyveres szolgálatra is nem alkalmas".

Választott lakhely: Székelyudvarhely.

Kovács Albert, VII. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint "rokkant, mindennemű népfelkelési szolgálatra is alkalmatlan".

Választott lakhely: Pancsova.

Molnár Ferenc, VII. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint "rokkant, népfelkelési fegyveres szolgálatra is nem alkalmas".

Választott lakhely: Sepsiszentgyörgy.

Pénzbeli megjutalmazás.

A dombrádi Nagy Gyula csendőrezredes által kiváló őrsparancsnokok jutalmazására lefolytatt alapítványból, az alapító rendelkezéséhez képest, szeptember hó 12-én, a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által Gombas Dániel járásőrmester, az I. Simeu Lajos járásőrmester, a II. Bíró István őrsvezető ez. őrmester, a III. Kovács György II. járásőrmester, a IV. Bedon János őrmester, az V. Tompek József járásőrmester, a VI. Csiki Sándor őrsvezető ez. őrmester, a VII. és Steiner Ottó járásőrmester, a VIII. számú csendőrkerület állományában, egyenként 40 korona pénzjutalomban részesítettek.

Katonai szolgálati jellel elláttattak:

Az I. osztályú legénységi katonai szolgálati jellel elláttattott:

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Nagy Sándor járásőrmester, 1913 szeptember 30-án;

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Deák Ignác járásőrmester, 1913 október 2-án és

Raffai Ferenc járásőrmester, 1913 október 6-án.

A II. osztályú legénységi katonai szolgálati jellel elláttattak:

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Németh István III., Csáder Ferenc, Kutasi Károly, Dancs István, Zrim János őrsvezető ez. őrmesterek,

Farkas József III. csendőr ez. őrmester, Gazdig József és Aradi György csendőrök, 1913 október 6-án, Balázsotvics József, Németh József V. őrsvezető ez. őrmesterek, Gósi Pál, Kóbor István, Bazsika Ferenc, Szabó István I., Nagy István, Gerencsér Ferenc csendőr ez. őrmesterek, Miklós Gergely, Cseh Antal és Wajnacht Mihály csendőrök, 1913 október 7-én és Szanati József csendőr ez. őrmester, 1913 október 8-án.

Házasságra léptek:

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában: Jäger István őrsvezető ez. őrmester, Jurenka Anna Danijálával, 1913 szeptember 6-án, Nagyszombatban. Hattangi Sándor csendőr, Karai Máriaival, 1913 szeptember 9-én, Mécán.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában: Vincze János I. őrsvezető ez. őrmester, Scherfleck Máriaival, 1913 augusztus 30-án, Rakatuzon.

Bedő János II. őrsvezető ez. őrmester, Nagy Lovincz Gizellával, szeptember 7-én, Osztrón.

Zrim János őrsvezető ez. őrmester, Kosara Rozáliával, 1913 szeptember 7-én, Gelsen.

	<p>Csendőrségi kalapborítók á 1 kor. 50 fill. Iróasztalra dobozok á 6 kor. Iróasztalra rekesz-fedőlapok 80 és 80 fillér.</p> <p>Mindereket előírászerinti méretek szerint és előírásnak megfelelő kék próbat papírral bevonna — szolgálati könyvek, melyek hivatalból barmintre küldetők címre és ugyan- osak barmintre küldöm vissza is — legjobban és szépen bekötöttnek, továbbá mindenféle könyvkötő munkát és bármily alakú dobozokat is külön méretek szerint ellimerít jó és szép kivitelben, olcsó áron ajánl:</p>	
	<p>Makó Károly könyvkötő és Brassó, 20 K-án feletti megrendoborgyártó, délkeleti portómentesek.</p>	

	<p>FOGAK</p> <p>A kinek műfogra, foghúzásra, vagy fogtömésre van szüksége, az forduljon bizalommal a mi fogorvosunkhoz, mely 10 éves tapasztalásával jó ismeret szerzettség és közönség teljes bizalmát sikerrel elnyerte. Patent szappan és nátki fogaorvos és egyes fogak. Gép- és fogak. 22 kar. aranykoronák. Foghúzás fájdalommentesen 3 K. Fogtömés arany, platina, ezüst és ezemmel 4 K-től. Fogtisztítás hűvösre 2 K. Az újlam készített fogak szonnal megszerkeszthetők rugóra kitűzőn alkalmasak. Szeged nem kapnak. Tíz évi írásbeli juttatás.</p>
	<p>FENYVESI JENŐ</p> <p>ALL. VIZSGÁZOTT FOGTECHNIKUS FOGTECHNIKAI MŰTERME</p> <p>Budapest, VII., Thököly-út 22. I. em.</p>

VÁRNAY ÉS FIA

Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 9. szám.

Könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára.

Az újonnan rendszeresített VI., X. és XX. éves keresztek I-rendű aranyozott minőségben a hozzávaló szalagokkal és sávokkal, nemkülönböztetve az új emlékkesztek és szalag raktárunkon kapható.